FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 164 — CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, AUGUST 22, 1950 — LETO LII — VOL. LII.

VESTI IZ SLOVENIJE

POBEGI PREKO MEJE. — V noči med 19. in 20. julijem je skušalo pobegniti iz Jugoslavije pri St. Petru pri Gorici 6 moških. Straža jih je opazila in takoj streljala. Od beguncev so 3 pobegnili, 3 pa so bili na mestu ubiti. Preko meje se ni nikomur posrečilo priti.

V noči med 22. in 23. t. m. pa so skušali blizu železniške postaje v Solkanu pobegniti iz Jugoslavije 4 moški. Ko je začela straža na nje streljati, so odgovorili z ognjem tudi begunci. Na mestu je bil ubit en vojak — stražar in en begunec.

Dne 20. t. m. so se pripeljali na postajo v Solkanu, ki je le 20 m od meje 4 jugoslovanski oficirji, in sicer 2 kapetana in 2 podporočnika. Zvečer so skušali v Gorici pri "Rafutu" pobegniti preko meje, pa jih je straža, ki jih je zasledovala, na meji prijela.

Dne 24. t. m. pa je bil v bližini meje pri Gorici od patrole ustavljen in aretiran višji jugoslovanski oficir, ki je hotel brez dvoma pobegniti preko meje. Patrola ga je odvedla v zapore UDV v Solkanu.

Poleg teh pobegov, ki so se ponesrečili, pa se je vzadnjem času več pobegov posrečilo. Med begunci so v zadnjem času zlasti številni oficirji in vojaki. To dokazuje, da je morala jugoslovanske vojske na psu.

ŠOLE ZA DIVERZANTE v Jugoslaviji. — Radio Moskva je v sojem prenosu za Jugoslavijo dne 22. julija t. l. javil tudi sledeče:

"Kljub temu da so bili na številnih procesih v državah ljudskih demokracij razkrinkani številni angloameriški spioni, se Tito ne sramuje pošiljati nove v te države. V to svrho je organiziral režim posebne šole za diverzante. Tako sta samo v Vrbasu 2 taki šoli. Tu se učijo špionstva in diverzanstva UDBovci, bivši nacistični in fašistični kolaboraterji in oni zločinski elementi, ki so zbežali iz držav ljudskih demokracij pred zasluženo kaznijo. Ko so učenci izšolani, jih vrže UDBA preko meje. Budnost komunističnih partij v državah ljudskih demokracij pa te elemente kmalu odkrije."

—o—

V DVEH DNEH JE RODILA 3 OTROKE, 1 ŠE PRIČAKUJE

Sydney, Avstralija. — Mrs. Betty Sara je v dveh dneh rodila 3 otroke. V 24 urah pa pričakuje še četrtega otroka.

Prva je prišla na svet deklica, težka manj kot 4 funte. Rojena je bila ob 9 zvečer. Kakih 26 ur zatem je bil rojen deček, ki je tehtal skoro 6 funtov. Več ur zatem je bila rojena pa še deklica, ki je tehtala 5 funtov.

—o—

Amerika je okrnila izvoz Rusiji ter vsem njenim satelitom

Delavci v pristanišču v N. Y. niso hoteli izložiti pošiljke iz Rusije

Washington. — Zed. države so zdaj okrnile izvoz blaga v Rusijo in nje satelitom. Kot je videti bodo zdaj tudi težave izlagati iz ladij blago, ki ga pripeljejo iz Rusije. Zadnji teden je pripeljala angleška ladja Mauretania rusko kožuhovino in pristaniški delavci v New Yorku niso hoteli blaga izložiti. Pravijo, da so ti delavci večinoma veterani zadnje vojne, ki so rekli, "da smo zdaj itak v vojni z Rusijo in njenih pošiljk ne bodo premetavali." Delavci so odglasovali, da ne bodo izlagali ruskega blaga iz te ladje, niti ne iz kakšne druge v bodoče.

Trgovski oddelek vlade je okrnil izvoz blaga, ki je potrebno za vojni napor, Rusiji in 13 drugim državam. Poleg Rusije so prizadete še sledeče države: Albanija, Bolgarija, Kitajska, Češka, Estonija, ruska zona v Nemčiji, Madžarska, Latvija, Litva, Mandžurija, Severna Koreja, Poljska, Romunija.

Vrednost kožuhovine, ki so jo pripeljali z angleško ladjo v New York, in ki je ameriški delavci niso hoteli izlagati, je znašala $138,000. Enkrat prej so pripeljali iz Anglije v New York meso rakov, ki je bilo iz Rusije. Ameriški delavci blaga niso hoteli izlagati in ladja se je morala naložena vrniti na Angleško.

—o—

Mayfield, Ky. — Podpredsednik ameriške vlade, Alben W. Barkley, je rekel, da bo zadobil svet mir v teku ene generacije. Ni pa rekel, če v teku te ali prihodnje generacije.

S konvencije KSKJ

Telefonsko poročilo Jožeta Grdine)

Milwaukee, v pondeljek večer. — Včeraj je bilo zelo lepo pri sv. maši; bila je velika udeležba. Slovensko pridigo je imel prevzv. škof dr. Rožman, angleško Msgr. M. Butala, duhovni vodja KSKJ.

Danes se je zbrala delegacija v zborovalni dvorani v hotelu Schroeder ob 9 dop. škof dr. Rožman je podal invokacijo. Prečitali so imena gl. odbornikov in delegatov. Poverilni odbor je šel na delo.

Ob eni pop. se je delegacija zopet zbrala, poverilni odbor poroča, da je našel vse poverilnice v redu in pravomočne. Gl. predsednik John Grm je nato uradno otvoril 22. konvencijo KSKJ. Imenoval je razne odbore ter podal svoje poročilo. Zatem je predstavil častne delegate, ki so bili vsi obdarjeni z lepimi zapestnimi urami, ki so zmagali v tekmi za pridobivanje novih članov. Gl. predsednik in gl. tajnik Josip Zalar sta se častnim delegatom zahvalila za vneto delo v korist KSKJ v toplih besedah. Sprejet je bil spored konvenčnega zborovanja.

Zapisnikarja za slovenski del sta urednik Ivan Račič in Frank A. Turek.

Nekateri gl. odborniki ABZ, ki so se vračali iz polletne seje, so v iskrenih besedah pozdravili konvencijo KSKJ. Bil je podpredsednik Cyril Rovanšek, vrh. zdravnik dr. Arch, Zivetz iz Jolieta in drugi.

Zvečer si je delegacija ogledala veliko Millerjevo pivovarno. Podjetje je delegaciji vse pozorno razkazalo.

Videti je bilo že koj prvi dan, da bo delegacija zborovala v lepi slogi in v pravem bratskem duhu, samo za procvit in napredek KSKJ.

Naslov za konvencijo KSKJ je takole:

KSKJ Convention
Hotel Schroeder
Milwaukee, Wisconsin

V avgustu zmrzuje v državi Michigan

Chicago. — Avgust, ko farmarji pričakujejo vročino in se boje suše, je letos mesec zmrzovanja. V Grand Marais, Mich. je kazal toplomer 30 stopinj pod nčlo.

Provokjiev uglasbil nov oratorij

Moskva. — Ruski skladatelj Sergej Provokjiev, ki je star 59 let, je uglasbil nov oratorij v 5 delih. Oratorij se imenuje — "Na straži za mir." Dejal je, da je dobil inspiracije od zapadnega ogrožanja in od borbe "mirovnih partizanov."

RUSIJA BO MORALA ZDAJ POVEDATI O UJETNIKIH

Tri države se pripravljajo, da bodo pri glavnem zasedanju Združenih narodov zahtevale od Sovjetske Rusije pojasnilo, kaj se je zgodilo z nemškimi in japonskimi vojnimi ujetniki, o katerih ni nobene sledi več.

Lake Success, N. Y. — Zed. države, Anglija in Avstralija se pripravljajo, da bodo pri prihodnjem zasedanju skupščine Združenih narodov zahtevale od Sovjetske Rusije pojasnila, kaj se je zgodilo z vojnimi ujetniki, ki jih je Rusija zajela tekom druge svetovne vojne.

To bo prvič, da se bo zahtevalo od Sovjetske zveze pojasnilo, naj da obračun za 1,800,000 pogrešanih nemških in japonskih vojnih ujetnikov. Rusija naj da pojasnilo pred vso skupščino Združenih narodov.

Glavni stan generala MacArthurja je zatrdil, da drži Rusija še vedno kakih 309,000 japonskih ujetnikov, dočim je vlada Zapadne Nemčije ugotovila, da je v Rusiji siloma pridržanih še vedno najmanj 1,500,000 nemških vojakov, ki jih je Rusija zajela tekom zadnje vojne.

Glavnega tajnika skupščine Združenih narodov so že obvestili, naj dene to točko na dnevni red za prihodnje zasedanje Združenih narodov. Tozadevni brzojav je podpisal delegat Austin, zastopnik Zed. držav. S tem je na dnevnem redu za zasedanje skupščine že več kot 70 točk. Najvažnejša bo ona, ki se tiče vojne na Koreji. Zasedanje skupščine Združenih narodov prične 19. septembra v Flushing Meadows, N. Y.

Splošno sodijo, da se bo ruska delegacija udeležila zasedanja, toda vprašanje pa je, če bodo Rusi ostali pri zasedanju toliko časa, da bi dali odgovor na vprašanje glede vojnih ujetnikov. Najbrže bodo Sovjeti že prej našli pripraven vzrok, da bodo zapustili zborovanje, kakor vselej, kadar jim kaj ni prav.

Predsednik Truman vidi za zapadno Evropo nevarnost v bodočnosti

Washington.; — Predsednik Truman je odposlal na konferenco v London svojega posebnega zastopnika, poslanika Spofforda, ki naj Anglijo, Francijo ter ostale zapadne zaveznike, ki so člani Atlantskega pakta, posvari, da naj svoje bojne sile ojačijo, ker da zapadni Evropi grozi prihodnjih par let resna nevarnost od Sovjetov in njih satelitov. To nevarnost je treba zmanjšati s pripravami, ki ne bodo nič manjše ,kakor so one od komunistov. Vse dosedanje priprave za obrambo niso zadostne, pravi predsednik Truman.

Poslanik Spofford se je dva tedna posvetoval z ameriškimi vojaškimi eksperti in se zdaj vrača v London, kjer se bo vršila jutri seja zapadnih zaveznikov.

Spofford bo najbrže povedal zapadnim zaveznikom, da ameriška vlada računa, da bo potrošila letno do 35 bilijonov dolarjev samo za obrambo in to več let zaporedoma. Stroški bodo za domače oboroževanje, za pomoč zaveznikom in za raziskavo atomske sile.

Državni tajnik Acheson bo še ta teden stopil pred senatni odsek za dajatve ter bo predložil zahteve predsednika Trumana za obrambo dežele in za pomoč zaveznikom.

Seja v Londonu bo trajala okrog dva tedna. K zaključku bo dospel tudi državni tajnik Acheson. V Atlantskem koncilu je zastopanih 12 držav, ki so pripravljene stopnjevati oboroževanje proti Sovjetski Rusiji.

V COLUMBUSU, O. BO VELIK SEMENJ ZA 100-LETNICO PRVEGA TAKEGA SEMNJA

V Columbusu, O., bodo veliki dnevi od 26. avgusta do 1. septembra. Tiste dni se bo namreč vršil v ohijski prestolnici ogromen semenj (fair). Vsak dan bodo zanimivi programi, razne tekme, dirke in druge. Na razstavi bodo pridelki te države, poljski in industrijski.

Letošnji semenj bo ob 100-letnici prvega takega semnja leta 1850. Takrat je obiskalo semenj par tisoč oseb, ki so potovale več dni, ako so se peljale z vozom, pošto ali z ladjo. Od skrajnega konca države je takrat vzelo potovanje najmanj 5 dni. Danes se prepeljete tje v nekaj urah.

Lansko leto je obiskalo ta semenj 362,124 oseb. Letos jih pričakujejo nad pol milijona. Zunaj razstavnih prostorov je 50 akrov zemlje, kar je prostora za 11,5500 avtomobilov za prosto parkanje. Znotraj je pa prostora za 3,000 avtov, ki plačajo po 50c za parkanje.

Vsak dan razstave je določen v posebne namene. Dan 31. avgusta bo imenovan "Gov. Frank J. Lausche Day." Kdor torej utegne, naj se pelje na semenj v Columbus na 31. avgusta.

Na 31. avgusta bo peljal iz Clevelanda na semenj poseben vlak. Vožnja na oba kraja bo stala samo $5.43. Zjutraj odpelje, zvečer pripelje nazaj. Kdor se hoče peljati s tem vlakom, naj pošlje voznino na radijsko postajo WGAR, Cleveland, Ohio. Ta cena je več kot polovico manjša kot navadno.

—o—

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

—o—

Iz raznih naselbin

SHEBOYGAN, Wis. — Frances Skrube se je podala v Fontano, Cal., kjer se namerava naseliti za stalno, ako ji bo ugajalo. — Policija je prijela 19-letnega fanta, ki je priznal, da je eden izmed trojice, katera je minulega decembra oropala Franka Kolenca za $25,000. Dva druga roparja zasledujejo. — Peter Droll je podlegel poškodbam, katere je dobil pri skoku iz tretjega nadstropja bolnišnišnice. Star je bil 70 let, doma iz Sorice, Gorenjsko, v Ameriki od leta 1905, ves čas v Sheboyganu. Bolehal je dalj časa in bil v pokoju.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Prevzem podjetja—

Triangle Dry Cleaning Co. na 1136 E. 71 St. je zdaj v zmožnih slovenskih rokah ter se toplo priporoča za vsa dela, ki spadajo v krojaško obrt. Vse delo izvršeno v največje zadovoljstvo.

Na operaciji—

Naš strojnik Joseph Andolšek se je podal na operacijo, katero je včeraj srečno prestal. Nahaja se v Fairview Park bolnici, 3305 Franklin Blvd. Nahaja se v sobi št. 427. Obiski so dovoljeni.

Obisk is Kanade—

Iz Kanade so nas obiskali prijazni Prekmurci, Mr. in Mrs. Ivan Hajdinjak iz Toronto, Ontario. Z njima je tudi hčerka Elizabeth. Tukaj prebivajo pri sestri od Mr. Hajdinjaka, Mr. in Mrs John Ray, 1223 E. 82 St. V petek se bodo odpeljali zopet domov v Kanado. Hajdinjakovi so doma iz Beltincev v Prekmurju. Pozdravljajo vse rojake tukaj in ako jih želi kdo videti, jih lahko obišče na gornjem naslovu, ali pa pokliče TA 1-1521.

Obisk iz Texas—

Iz El Paso, Texas, nas je obiskal prijazen gospod, Rev. Alojzij Strle. Prišel je sem v Cleveland na obisk za nekaj dni k stricu in teti, Mr. in Mrs. John Krašovec, 925 E. 73. St. Doma je iz Podcerkve pri Ložu, po domače Štancarjev. Kdor Ložanov bi ga rad videl, naj ga obišče na gornjem naslovu, ali pokliče EX 1-4825.

Za livarska dela—

Novi naseljenci lahko dobijo delo v livarni, najsi so izučeni za taka dela, ali ne. Livarna je Lake City Malleable na 5000 Lakeside Ave., 2 bloka severno od St. Clair Ave. Ako ne znate vas naučijo izdelovati modle, za inspektorska dela in drugo, kar je potrebno v livarnah. Garantirana plača od ure. Plačani so prazniki in počitnice. Stalno delo in sicer 5 dni na teden.

Sedma obletnica—

V sredo ob 7.15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Josepha Dolenc ob priliki sedme obletnice njegove smrti.

Pisma imajo pri nas—

Bolažič Marija, pismo je iz Spittala na Koroškem. Dalje ima pri nas pismo Ivanka Škrl in sicer od Štefke Petrič iz Celja.

Pozdrav iz Arizone—

Iz Grand Canyon, Ariz., pozdravlja družina Nick Bohar, ki je na počitnicah po zapadu.

Na obisku pri materi —

Sophie in Anthony Pertekel sta na obisku tukaj iz Portsmouth, New Hampshire. Prebivata pri njeni materi Mrs. Mary Avsec na 938 E. 218. St. Tukaj bosta ostala dva tedna.

Pozdrav iz Minnesote—

Iz Duluth, Minn., pozdravlja vse prijatelje in znance Cyril Rovanšek, gl. podpredsednik ABZ.

Druga obletnica—

Za drugo obletnico smrti Franka Silc bodo darovane sv. maše in sicer v sredo ob 8:30 v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd., ob 7:45 isti dan pa pri sv. Vidu.

Pevske seje—

Starši otrok, ki pojo pri mladinskem zboru SDD na Waterloo Rd. so prošeni, da jih pošljejo nocoj ob 6 v SDD na Waterloo k vajam. Sprejemajo se tudi novi pevci in pevke.

Prevzem gostilne—

Mr. in Mrs. Louis Ižanc Jr., ter Mr. in Mrs. John Hrovat, so prevzeli dobro znano gostilno Four Points Tavern, vogal 152. cesta in Saranac Rd. Rojakom se prav toplo priporočajo za obisk teh lepih prostorov. Postrežba vedno prijazna.

Slovenski program—

Zdaj imamo ob nedeljah nov slovenski program, katerega vodi znani radijski tehnik Joseph Zelle, pomaga mu pa Frank Kuret. Program je na radijski postaji WERE in sicer od 8:30 do 9 zjutraj. Zdenkrat niso mogli dobiti kakšnega bolj pripravnega časa. Postajo dobite na 1300 kilociklih, WERE-FM pa na 98.5 MC. Na tem programu bodo sprejemali oglase, naznanila in drugo. Kdor hoče kaj več informacij ali bi rad kaj naročil za ta program, naj pokliče Joseph Zelle, HE 1-6437 ali pa Franka Kuret EX 1-9686. Oba sta obljubila, da bosta vodila te programe v kar najlepši slovenščini, da bo te programe zares pravi užitek poslušati. Želimo temu programu kar največjega uspeha.

Obisk iz Wisconsin—

Mrs. Angela Kavchnik je prišla iz Willard, Wis. na obisk k hčeri, Mrs. Eleanor Rasper na 1433 E. 53 St. Ostala bo tukaj do sobote. Pozdravlja vse prijatelje in prijateljice v Clevelandu.

Šesta obletnica—

V sredo ob 8:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Louis Judnicka v spomin 6. obletnice njegove smrti.

—o—

Ameriška pomoč za korejske begunce

Washington. — Zedinjene države se pripravljajo, da v sodelovanju z ostalimi državami pri Zdr. narodih, pošljejo korejskim beguncem za milijon dolarjev živil in drugih potrebščin.

—o—

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO
(DR. KERNA)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane $3.25.

Dobite ga v potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

NAJNOVEJŠE VESTI

TOKIO, 22. avg. — Komunisti napadajo na celi črti v Koreji, toda domačini in ameriške čete se n e premaknejo z linije. V nekaterih krajih so ameriške čete celo napredovale. Sodijo, da so imeli komunisti v zadnjih 4 dneh do 15,000 mož izgub.

WASHINGTON. — Senat je včeraj odglasoval, da se da predsedniku Trumanu polno oblast razglasiti kontrolo cen in mezd, kadar vidi to potrebno za obrambo dežele. Predlog mora sprejeti še nižja zbornica.

CLOUDY

Vremenski prerok pravi:

Danes bo malo spremembe od včeraj, v severnih delih države oblačno, v južnih jasno in gorko. Podobno bo jutri. Toplomer bo čez dan okrog 70, ponoči 56.

Tri na dan

Urednik, brez skrbi lahko zatrdimo: vsak urednik, je kot kamen na cesti, ob katerega se vsak spodtakne, pa ga ima (menda) tudi vsak pravico brcniti, če se mu to zljubi.

* * *

Razlika med urednikom in kamnom na cesti je samo ta, da urednik lahko brcne nazaj, kamen pa vdano obleži, kadar ga noga brcne.

* * *

Ako pa urednik ostane dolžan brce, potem je res kamen na cesti. Potem ni več urednik, ampak Aleš iz Razora.

Ugotovitve "dekadentnega reakcionarja"

"In vendar so ljudje — posebno do pobratimije med Berlinom in Moskvo jih je bilo mnogo tudi med razredno in napol razredno zavednimi delavci in liberalci — ki na eni strani obsojajo in pobijajo — pravilno! — kapitalistične in fašistične represije in izkoriščanje, medtem ko na drugi strani molče in odobravajo, nekateri celo nepremišljeno ali celo idiotsko, krvave represije in despotizem Stalinovega režima.

"Tista doba, v kateri je bila diktatura v Rusiji potrebna ali vsaj opravičljiva — toda ne NAD PROLETARIATOM! — je že davno minila. Danes — že mnogo let, najmanj 15 — je največja nesreča in poguba ne samo za proletarsko Rusijo, marveč za vse delavstvo po vsem svetu. Kdor tega ne vidi, je slep; kdor to odobrava, z vsemi represijami in despotizmom vred, je perverznež in sadist."

(Anton Garden, urednik "Prosvete," v Slovenskem družinskem koledarju za leto 1940)

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and English Editor: Mary Debevec
Editor in Chief: Anton Sabec; Mg. Editor: Frank A. Turek;
Associate Editor Vinko Lipovec

NAROČNINA

Za Zed. države $8.50 na leto; za pol leta $5.00; za četrt leta $3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $10.00 na leto. Za pol leta $6.00, za 3 mesece $3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States $8.50 per year; $5.00 for 6 months; $3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States $10 per year. $6 for 6 months, $3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act ofMarch 3rd 1879.

83 No. 164 Tues., Aug. 22, 1950

AUGUST 1950

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Socializem v teoriji in praksi

I.

"Reader's Digest" od meseca avgusta objavlja sledeči članek:

Lanske volitve so končale 14-letno socialistično vlado v Novi Zelandiji in osemletno socialistično vlado v Avstraliji. V teh dveh deželah je imel socializem pod delavsko vlado in v ugodnih ekonomskih okoliščinah vso priliko, da dokaže učinkovitost svojih načel in da izpolni svoje obljube. Leta 1949 so socialisti izgubili volitve, ker je ljudstvo dognalo v teh letih resnične preizkušnje, da je socializem izjalovitev. "Zdaj je šlo samo za stvar socializma ali kapitalizma," je rekel J. B. Chifley, voditelj avstralske delavske stranke in bivši ministrski predsednik.

"Ko so bile v Novi Zelandiji volitve," je rekel S. G. Holland, voditelj narodne stranke in sedanji ministrski predsednik, "ni bilo nikdar poprej toliko zaposlenj, nikoli tako visokih mezd in plač, kratkih delovnih ur, plačanih praznikov ali toliko socialnih dobrin. Toda Novozelandčani so spoznali, da je bila to socialistična prosperiteta in videli so tudi ceno, ki jo je bilo treba plačati zanjo: še enkrat višje življenjske cene, ogromni davki, pomanjkanje različnih stvari, vsesplošna kontrola in pusto, dolgočasno življenje, regimentirano in dirigirano po vladnih birokratih. Mi pa smo obljubili povratek privatnega podjetništva ter oživljenje svobode in prilik za vse. In to je tisto, kar si je ljudstvo izvolilo."

Robert G. Menzies, voditelj avstralske liberalne stranke in sedanji premier, je izjavil: "Avstralija je dežela možnosti in prilik, ki potrebujejo in zahtevajo takega pogleda na svet, kakršnega ima mladina. Socialisti pa so ustvarili pogled na svet, ki je bil pogled starega in trudnega moža."

Pa poglejmo, kaj se je zgodilo, ko je zavladal v Avstraliji in Novi Zelandiji socializem in je ljudstvo prepustilo vse zadeve vladi, češ: bo že ona naredila.

Pred petimi leti je začela avstralska socialistična vlada socializirati ali podržavljati uspešno in rastočo narodno prometno trgovino. Socialistična vlada je ustanovila svojo lastno zračno črto — Trans-Australia Airways — ter poizkusila pognati privatne zračne črte iz obrata.

Vlada je izvabila od privatnih družb ogromno število tehničnega in uradniškega osebja, ki ga je sijajno plačevala ter ga uposlila v svoji zračni družbi. Toda uprava tega podjetja je bila tako nesposobna, da je imela uposlenih po osem delavcev za delo, ki ga je pri privatnih družbah opravljala ena oseba. Svoji glavni tekmovalki — Australian National Air ways — je vlada okrnila vso odvišno dobavo gasolina, dočim je svoji družbi dajala vse, kar je zahtevala, povrhu pa velike subvencije ali podpore. Avstralski narodni družbi je vzela njen poštni kontrakt ter ga dala vladni zračni družbi. Dalje je ukinila obrat Trans-Pacific zračne družbe, katero je kratkomalo prevzela ter nadaljevala z obratovanjem z znatno zvišanimi cenami za potovanje. Svoje družbe je na vse načine favorizirala in od svojega uradništva in drugega osebja celo zahtevala, da mora potovati z letali teh družb.

Kljub vsemu temu pa so privatno lastovane zračne družbe vzdržale obratovanje z dobičkom, dočim izkazujejo nacionalizirane zračne družbe, ki ne plačujejo nobenih davkov in nobenih obresti na milijone dolarjev, ki se ulivajo vanje, vsako leto izgubo.

Po vojni je avstralska socialistična vlada prevzela v svoj monopol obrežno paroplovbo. Kupila je celo flotilo ladij, katerih prodaja privatnim družbam je bila prepovedana. Zatem je uzakonila mnoge restrikcije obratovanju privatnih družb. Posledice: Kljub temu, da je vlada drastično zvišala cene za prevoz potnikov in blaga, je bila operacija teh ladij žalostna izjalovitev, ki je stala avstralske davkoplačevalce 35 milijonov dolarjev.

V Avstraliji je telefonska posluga, ki jo je lastovala in obratovala vlada, tako draga, da je procentualno število rodbin, ki imajo telefon v svojem domu, za polovico niže kot v Zed. državah.

V Novi Zelandiji je zavladal takle položaj: Kakor v vsaki državi, ki jo prevzamejo socialistični "planarji," tako je bilo tudi tu: manj blaga, slabša kvaliteta, višje cene. Vse: železnice, rudniki, gradnja, hoteli za turiste in vse do državnih kmetij je izkazovalo izgubo.

"Važna stvar, ki jo moramo imeti pred oččmi glede naših železnic," je rekel neki novozelandski socialist, "je ta, da jih lastuje država, to se pravi, da so last nas vseh. "Ampak ta privilegij, da jih "lastujejo" vsi, je prekleto drag. Železnice ne plačujejo nobenih davkov. One so proste plačevanja obresti. Da se zaščiti te železnice pred "nepošteno kompeticijo," so privatni avtobusi in tovorni avti podvrženi kazenskim pristojbinam, ako transportirajo potnike ali blago v smereh, kjer vozijo železnice. In vendar so imele lansko leto te železnice toliko primanjklaja, da je morala sleherna rodbina v Novi Zelandiji prispevati za njegovo kritje $25.00.

Da so mogli kriti vse te izgube po socialistih "ronanih" podjetij in podvzetij, so morali davkoplačevalci Avstralije in Nove Zelandije plačevati tako visoke davke, da so jih komaj zmagovali.

(Konec jutri)

BESEDA IZ NARODA

Beseda o Slovencih v Kanadi

Cleveland, O. — Že dolgo vrsto let se zanimam za Kanado, deželo, v katero so hodili naši rojaki s trebuhom za kruhom, kot smo prišli mi sem v Ameriko. Za časa mojega uradnega posla pri K. S. K. J. sem imel posebno dosti prilike seznanjati se z razmerami, v katerih so živeli in še žive naši rojaki, prav posebno me je zanimal položaj naših rojakov-katoličanov.

Slovenci v Kanadi so bili prepuščeni samim sebi, raztreseni po ogromni deželi so polagoma zgubljali zvezo z ostalimi rojaki in se začeli vživljati v novo okolje. Naše jednote so se poskušale pobrigati zanje, pa niso žele posebnega uspeha. Brez pravega središča in brez dobrega vodstva v popolnoma tujem okolju so postajali mlačni, ne samo v narodnem ampak tudi v verskem smislu, prilagajali so se novim okoliščinam in se odtrgali od narodne celote. Tako je slovenski življ v Kanadi polagoma izumiral in se vtapljal v tujem svetu.

Pred nekaj leti so pa prišli v deželo novi slovenski naseljenci. Narodno zavedni, versko trdni so prinesli svežine v kolikor toliko zatohlo slovensko ozračje Kanade. Pregnani z rodne zemlje po komunističnih nasilnikih, ker so ostali zvesti sinovi Cerkve in so se držali naukov svojih očetov in mater, so morali iskati vsaj začasno novega docovanja; našli so ga v Kanadi.

Te ljudi prav zaradi njihove zvestobe do Boga in domovine globoko spoštujem. Bil sem že med njimi in še jih bom obiskal. Z neštetimi sem govoril, bolj ko jih srečavam, bolj jih spoznavam kot iskrene, izobražene in zavedne ter vrne Slovnce.

Ti naši rojaki so občutili željo in potrebo po lastnem hramu Božjem. Pred nedavnim časom so se dogovorili, da bodo gradili v Torontu slovensko cerkev. Zbrali so že nekaj sredstev, toda oni so še sami v velikih težavah, saj si dežele še niti dobro ogledali niso. Njih sklep pa je trden, cerkev hočejo imeti, svojo slovensko cerkev, v kateri naj bi jim slovenski duhovnik v slovenskem jeziku razlagal besedo Božjo.

Pomagajmo jim, pomagajmo graditi prvo slovensko cerkev v Kanadi. Rojaki priglasite se in darujte za **temeljni kamen slovenske cerkve v Torontu.**

Po želji kanadskih Slovencev, ki vodijo nabiralno akcijo, sem z veseljem prevzel pobiranje prispevkov v Združenih državah.

Anton Grdina.

—o—

Med Slovenci v Braziliji

Sao Paulo. — Skoro bo minilo dve leti, odkar smo prvi slovenski begunci prišli v Brazilijo, v to veliko, bogato in lepo deželo. Da, takrat pred dvemi leti smo v resnici z nekim nemirom in negotovostjo stopili na braziljska tla. Pa je bil ta strah odveč, bil je posledica bučne propagande, ki se je tedaj vršila v taborišču proti naselitvi v tej deželi. Najbolj otroške neumne stvari so mnogim prav prišle, da so preplašili čim več beguncev, da so jih odvrnili od nepoznane Brazilije. Da so kače, strašne in velike, baje ljudje kar po njih hodijo, da je vročina, jajca se peče kar na soncu, da so bolhe, ki ljudem ležejo jajčeca za nohte iz katerih se izlezejo črvi, itd., itd.

Ni bilo čudno, da se je število od ca. 500 prijavljenih oseb, skrčilo na 60. Vendar mi, ki smo se kljub temu odločili za to deželo, lahko povemo, da smo zadovoljni, zelo zadovoljni z Brazilijo, našo novo domovino, deželo najlepše bodočnosti in razmaha.

Nekateri so se že marsikaj oglasili v Ameriški domovini in popisali to prezanimivo državo. Vendar o tej deželi, ki je tako velika skoraj kakor cela Evropa, bi se dalo napisati desetine debelih knjig. Mislim, da imajo vsi drugi narodi mnogo več literature o Braziliji, kakor pa mi Slovenci. Ali pa smo se Slovenci dosedaj zanimali predvsem za bolj poznane dežele. Vendar v bodočnosti Slovenci ne smemo pozabiti na to malo naseljeno in tako ugodno deželo Brazilijo. Vsakomur je jasno, da je Evropa več kakor prenaseljena. Tudi naša rodna zemlja, Slovenija. Kadar se bodo razmere uredile doma in v Evropi, se bo gotovo začelo zopet izseljevanje. Prepričan pa sem, da bodo imeli naši ljudje mnogo več uspeha in sreče v deželah, ki se šele razvijajo, kjer je kruha in prostora dovolj za milijone ljudi, kakor pa nekje v Evropi, kjer so našim ljudem na razpolago najtežja in najnevarnejša dela. (Naši rudarji v Belgij Franciji, Angliji) Morda bo kdo, ki že bolje pozna Brazilijo kakor jaz, kdaj napisal stvarno in resnično razpravo o vseh problemih z ozirom na Brazilijo. Da ne bo treba našim ljudem poslušati take neumne govorice, kakor smo jih morali mi, predno smo odšli sem. Danes Vam hočem opisati predvsem naš sestanek, ki smo ga sklicali z namenom, da si po dveh letih povemo kako in kaj.

V Campinasu, ki je oddaljen od Sao Paula nekaj čez 100 km, je največ Slovencev od naše skupine. Pa dobili smo povabilo, da se mi iz capitala, iz bližnje in daljne okolice zberemo pri njih. Prav z veseljem smo se podali na pot. Saj vsi niso mogli na pot, kar nas je fantov, pa vsi. Mladi ljudje posebno radi potujejo, pa naj bo po naši ljubi Sloveniji ali pa po Braziliji.

V elegantnih in velikih potniških vozovih Companie Paulista, nas je zgodaj zjutraj potegnil električni brzec iz glavne postaje. Ustavili smo se samo enkrat, sicer pa je hlapon divjal brez prestanka. Mimo nas so bežale samotne šakare, male fazende, zaraščeni gozdovi in goščave, nato koruzna polja, pomarančni nasadi, vinogradi, proti Campinasu pa veliki smokvini nasadi in neštevilne črede živine. Nekaj več kakor uro vožnje pa smo že bili v zaželjenem mestu. Na kolodvoru so nas pozdravili rojaki in bilo je v resnici veliko veselja. Gledam, gledam. Vsi v novih oblekah in lepo zalitih obrazov. "Vidim, da ni hudo v Braziliji, vidim," sem moral takoj pripomniti. Šli smo najprej k Regalijevim. Malo izven mesta pri Sv. Bernardu domujejo. Kakšen domek in kakšen vrt! Nič ne protiravam, če povem, da sem že sto korakov poprej zasledil vonj čudovitih cvetlic, katere goji gospa v svojem vrtu. Jaz jim ne vem imena, toliko jih je bilo, nekaj domačih poznam kakor: nageljni vseh vrst, vrtnice, kapcinarje, astre itd. itd. Namreč v Braziliij ni zime, zato imamo cvetlice vse leto. Take, kijih pri nas goje samo v sobah in lončkih, rastejo tu na gredicah. Slovenke pa so že znane, da ljubijo cvetlice, saj je polovico slov. narodnih pesmi v zvezi z rožicami. Pri domačinih nisem opazil takega negovanja cvetlic, prav zato pa sem še bolj opazil to prijetno izpremembo.

Mnogo je bilo govorjenja in razpravljanja. Vse svoje težave smo stresli drug pred drugega. Pa tudi vsak se je pohvalil, če se je le mogel s čim. Čutili smo se kakor ena družina. Na koncu vseh koncev pa smo se odločili, da se naselimo kje bolj skupaj. Marsikaj bi bilo lažjega. Tako bi bili slov. otroci bolj skupaj, gospodarsko pa bi si lažje pomagali. Naša velemati Brazilija je dobra, vsakemu, ki je priden in sposoben daje od svojega bogastva zvrhano mero. To vidimo še nabolj pri starih emigrantih. Pred dvajsetimi leti in še poprej so prišli. Danes pa so v svojih lepih domovih, imajo svoja posestva, katere obiskuujejo z najnovejšimi Fordi in Studebakerji. Mi smo pa tudi pridni, smo rekli, in bomo prav pošteno pljunili v roke. Tudi tukaj velja, kar je naš prvi slovenski pesnik zapel za našo ljubo domovino Slovenijo:

Glej, stvarnica božja vse ti ponudi,
iz rok ji prejemat ne mudi!

Čas je bežal. Komaj, da smo malo razvezali jezika, jih nekoliko omočili, si duše privezali, (z samimi slovenskimi specialitetami, na žalost je manjkal naš vinček), smo šli naprej do prihodne družine. Kakšen življav že na pragu. Dolenčeva družina je vsa zbrana. Vsi zdravi. Tu je pa mnogo kljunčkov, pa je že težje. Ampak otroci rastejo. Kmalu bodo vsi zaslužili. Takrat bo denarja pri hiši. "Bog daj le zdravja in da ne bi prišla kakšna nesreča" pravijo Dolenjčeva mati. Vedo, da vse drugo bo šlo. Zopet se malo razgovorimo, potem ko se vračamo, nas je že cela procesija. Braziljanci ne razumejo, kaj imamo. Pa jim razložimo, da jih še ne bomo zapustili, da je samo nekaj "patriciev" — rojakov prišlo na obisk, zato danes tak promet.

Na drugem koncu mesta zopet slovenska družina s katero smo se sestali v Salzburgu, poznali pa že poprej. Kako se nam je prismejal "padrone." Že v taborišču je bil zalit in lepo oblikovan, tukaj pa skoro pretežak. Pa saj mu tudi razmere dopuščajo. V svojem poklicu kot radiotehnik, je zlahka dobil zaposlenje. Ker zna pa še nekaj "več kot hruške peči" se je lotil zelo kompliciranega dela pri mestni občini. Odpravil je po daljšem delu in poizkusih motnje, ki jih povzroča električna cestna železnica v radioaparatih. Delo se mu je posrečilo, čeprav so ga razni domači inženirji ovirali radi zasebnih spekulativnih namenov. Tako je sedaj poznan po celem mestu kot nenadkriljiv specialist za radio in elektrotehniko.

Tu je bila naša zadnja postaja. Skoro, da bi drugi dan ne prišli na delo v mestu. Nekoliko smo zapeli, nekoliko popili, vmes pa pretresali vse od začetka do konca. Vse: kako so bili dobri Avstrijci, ki so nam dajali 2,000 kalorij, sami pa so se zadovoljili z 1300 kal., kako skrbni so bili Angleži, kako so nas varovali z puškami in tanki, da bi nas ne odpeljali Titovci, da se ne bi zgubili, so nam dovolili le 10 km oddaljitev od tistega presrečnega taborišča, — pa še o sto drugih stvareh. Nato pa smo pregledovali fotografije iz življenja v tab. Naš "padrone" je namreč pridno slikal. Tako ima vse slike, skoro vseh beguncev. Procesije in igre, delavnice in barake, jaslice in otroke, ljudi in pokrajino. Pa smo ugibali, kam je šel ta, kje je oni. Na vse strani so se razkropili, po vseh celinah se čuje slovenska govorica. Tamkaj po Ameriki, po Kanadi, v Evropi, Afriki, Aziji, Avstraliji, v Južni Ameriki, so nam izginili — več ne doseže jih naše oko . . ." Si bomo še kdaj stisnili roke in se pozdravili? Bomo še kdaj videli našo ljubljeno, edino — Slovenijo.

Kje, domovina, si? Ali na poljih teh?
Še pod Triglavom, okrog Karavank?
Boš jih kot lastovke k sebi priklicala?
Kakor golobe prizvala pod krov?
Ali jih tuja bo slava premamila
in jih nikoli več k tebi ne bo?

O. Zupančič.

Pa smo marsikaterega videli, ki ga danes že ni več na zemlji, ki ne bo videl domovine. Bilo nam je tesno pri srcu, zato smo prenehali z slikami. Nas "šef" pa je imel še nekaj, kar nas je prijetneje spomnilo na tiste žalostne in vesele dni v lesenem mestu ob Dravi. Položil je na radiovitrolo ploščo in nenadoma je pred nami, začudenimi in sladko presenečimi, zadonela slovenska pesem: slovenske pete litanije. Da, slovenske litanije pod subtropskem soncem nekje v Južni Ameriki. Pelo je slovensko ljudstvo — begunci pred Marijinim oltarjem v taboriščni kapeli. Bili smo tako presunjeni, da so nam stopile solze v oči. Nekaj nepozabnega.

Topla noč se je že razlila nad mestom, ko smo se razhajali. Toliko, da smo še zadnji brzec vjeli, mi, ki smo imeli še dolgo pot do doma. Bli pa je dan v resnici lep in nepozaben. Med nami je bila utrjena živa vez, vse močneje smo začutili, da nas vežejo vse iste narodne vezi in ista narodna usoda. Tukaj še bolj, ker smo prepuščeni samim sebi in navezani le drug na drugega.

Vse kar sem napisal je komaj delček, kar bi vam rad povedal in bi moral napisati. Še to je preveč, bo morda zabrundal gospod urednik. Pa če ne bo preveč, se bomo še kdaj oglasili. Mislim, da bi Slovence zanimalo tudi kako živijo drugi Slovenci po notrajnosti dežele.

Vsem Slovencem in Slovenkam po svetu lep pozdrav od Slovencev in slov. družin v Braziliji.

M. B.

—o—

Pisma govorijo

Milwaukee, Wisc. — Vem, da Vam primankuje prostora za objavo vseh dopisov, ki prihajajo na Vaše uredništvo, pa Vam klub temu pošiljam tale pisma, ki sem jih prejela iz domovine.

Solze nam prihajajo v oči, ko beremo o trpljenjnu in stiskah naših bratov in sester. Ko smo pred leti mi odhajali v tujino s trebuhom za kruhom, smo se jim smilili. Njihovi žalostni pogledi so nas spremljali, dokler nas niso izgubili iz vida. Po začetnih borbah in težavah smo si ustvarili v tej deželi zadovoljivo življenje. Nekateri so imeli več sreče, drugi zopet manj, toda kdor je bil priden in kolikor toliko varčen, si je lahko uredil življenje. Ta dežela nam je omogočila boljše življenje—kje na svetu si more mali človek privoščiti to kot v tej deželi,— zato ji moramo biti hvaležni in pripravljeni, da jo v slučaju potrebe tudi branimo. Velika večina naših slovenskih rojakov se te svoje dolžnosti dobro zaveda, toda na žalost je tudi med nami nekaj zgubljencev in zmešancev. Kljub neštetim dokazom, da je komunizem zlo, ga še vedno zagovarjajo in žele, da bi zagospodoval tudi pri nas. Ko prebiramo v srce segajoča pisma in spoznavamo obup naših trpečih bratov, moramo napraviti sklep, da bomo storili vse, kar je v naši moči, da se ta komunistična kuga zatre, da obvarjemo pred njo našo novo domovino in da bomo poskusili tudi vse, da bo čim preje svobodna tudi naša stara domovina. Branimo svojo svobodo in poženimo nje, ki so se je preobjedli tja, kamor spadajo.

Berimo, kaj nam pišejo iz ljubljene domovine!

Draga teta in svak!

Z velikim veseljem Vama sporočam, da sem Vajino pošiljko v redu prejela. Bog plačaj. Neverjetno srečni so še nekateri ljudje na svetu, mi smo pa pozabljeni in zgubljeni. Za nas kmete se pobrigajo samo tedaj, ko od nas kaj zahtevajo. Tedaj nas prav gotovo najdejo, težko pa nam, kadar moramo kaj kupiti. Dobimo sicer bone za ono, kar smo oddali, to je že res, toda kaj nam vsi boni pomagajo, če pa na nje ne moremo nič dobiti. Delavcem je za spoznanje boljše. Na njihove nakaznice se da vsaj včasih kaj dobiti, na naše nikoli. Pri tem moramo pa vsako leto oddajati skoro vse, kar priredimo in oblastniki se prav nič ne ozirajo na to ali je bila letina dobra ali slaba ali si imel srečo priživini ali ne. Letos smo morali oddati državi eno telico, ki je tehtala 550 kg in dva prašička, zdaj pa zahtevajo, da damo še 22 kg masti. Le kje boš v tem času dobil na kmetih toliko masti, saj veste, da tu koljemo pozimi. Maja so zahtevali od nas 10 kg masti. Ker smo imeli pri prašičih lansko leto nesrečo, jo doma nismo imeli, morala sem jo kupiti. Plačala sem jo kg 500 din, država mi je pa plačala za njo po 36 dinarjev za kg. Kako dolgo bomo mogli vzdržati, ne vem. Če ne oddaš, kar od tebe zahtevajo, ti naložo visoko denarno kazen ali te pa obsodijo na ječo. Letos je bila pri nas izredno huda suša, ne vem, kaj bo z nami, če ne pride kakšna pomoč. Sadja ni nobenega, krompir je pa tako slab, da nemara še semena ne bomo nazaj dobili. Bog nam pomagaj.

* * *

Draga sestra!

Živimo v razmerah, kakršne nam je Božja previdnost naklonila. Tolažimo se z boljšim življenjem na onem svetu in čakamo, kdaj nas bo Bog rešil tega pekla. Delam v tovarni, delo sicer ni posebno težko, pa tudi zaslužek ni velik. Draginja strašna, pa še nikjer ne moreš dobiti, pa če imaš nakaznice ali ne. Povsod isti odgovor: Danes nimamo, oglasite se morda jutri ali pojutrišnjem . . . Prideš spet čez nekaj dni, pa dobiš isti odgovor. Pasove smo že tako zategnili, da bo skoro zmanjkalo lukenj . . Bog nam pomagaj.

Tako nam pišejo od doma. Odkod vejo naši sopotniki, pri vseem tem, da je v starem kraju tako dobro in da so ljudje tako zelo srečni, pa res ne vem.

Antonija Kovačič.

—o—

Zahvala

Geneva, O.—Podpisana, ki sem tekom zadnjih mesecev prestala več težkih operacij in se sedaj zdravim na svojem domu v Trambul, se tem potom iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom in prijateljem, ki so me obiskali v bolnici in na farmi, poslali darila, cvetlice in karte.

Prisrčna hvala!

Theresa Vene,
R.D. No. 3, Geneva,
(Trumbul) Ohio.

S Tržaškega, Goriške in Koroške poročajo

...*Celovec.* — Stolna cerkev je bila nad eno leto brez župnika, zdaj je škof imenoval na to mesto č. g. dr. Friderika Illwitzerja. Novi župnik je doma v Špitalu in je bil doslej ravnatelj škofijskega dušnopastirskega urada.

Škofija razpošilja dekanom poziv, naj se zavzamejo za orglarsko šolo ali pa naj škofiji sporoče, da je začasno nepetrebna, ker je mladih organistov dovolj.

KANADSKA
AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
For Freedom AND Justice...
AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY
SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Petindvajseta ura

Virgil Gheorghiu. — Poslovenil Ludve Potokar

(Pričujoče branje spada k romanu "Ora 25," ki je pred časom izšel v Cannesu, Francija, s francoskim naslovom "La vingt-cinqieme heure." Roman, ki ga je napisal romunski begunec, je doživel izreden uspeh in so ga doslej prevedli v osemnajst jezikov.)

Bilo je takole: moja žena in jaz sva bila lačna. Bila sva tako strašno lačna in to že tako dolgo, da so se nama posušile mišice in meso na kosteh. Na tak način se posuši koža po smrti. Niti misliti nisva mogla več in najin spomin je bledel.

Sram me je bilo, da bi se kazal na ulico, kajti bil sem strašno suh in ljudje so se obračali okrog in zijali za menoj. Zato sem si pustil brke ali bolje: vodoravno črno črto, ki je nekolikanj zakrivala moja vedno bolj bleda in upadla lica.

Naj kar dietetično povem, kaj sva jedla. nikoli več ko osemsto kalorij na dan. Osemsto kalorij dnevno, vključno pet gramov maščobe, štiri do šest koščkov praženega krompirja, rezino kruha in kakih dvanajst gramov mesa. Resnica je, da sva imela dodatke: letno tri jajca na osebo, vsake kvatre pol kile jabolk in nekaj žličk sladkorja vsak mesec.

To je bilo na koncu vojne. Ob tej dieti sva morala živeti nekaj let. Mimo lakote je bilo še marsikaj težav, toda lakota je bila najhujša. Kadar je človek lačen do obnemoglosti, povsem naravno sanja o hrani. an in noč sem sanjal zgolj o kruhu, krompriju in masti. Posebno o kruhu in masti. Samo o tem sem sanjal. Ker je bilo nemogoče, da bi postale moje sanje resnica, se me je jel lotevati obup. Izgubil sem upanje, ki sem ga bil imel poprej za bodočnost. Nič več nisem verjel, da utegneva imeti z ženo lepega dne spet polno kruha, krompirja in maščobe. Zato sem se odločil da se skupaj s svojo ženo ubijem. Vrgla da se bova skozi okno.

Živela sva tedaj v Heidelbergu, v sobi v četrtem nadstropju na Rohrbacherstrasse. Oba sva gledala na asfalt spodaj pred hišo. Gledala sva na cesto, kjer so venomer vozili avtomobili, polni vojaštva in policajev. Dolgo sva preudarjala, ali je prav da se ubijeva ali ne. Hočem reči, premišljala sva, ali morda v življenju ni nečesa, po čemer bi nama bilo lahko žal. Zaključila sva, da ni ničesar takega.

Tisti večer sva stala ob oknu z ugasnjeno lučjo in gledaje na policiste in pijane vojake izmenjavala misli o nameravanem početju. Ko sva govorila, sva oba mislila na hrano. Na kruh. Na krompir. Na mast. Jasno, najine sanje so bile divje. Brez teh stvari vendar ni mogoče živeti.

"Jutri opoldne, pri belem dnevu, bova skočila skozi okno!" sem dejal.

Toda svojega načrta nisva izvršila, kajti naslednji dan je zaživela v meni Kanada. In Kanada je zaobrnila smer mojega življenja.

Zgodilo se je tako: Srb, ki je stanoval zraven nas, je povedal: "V Heidelberg bo prišla za več dni kanadska komisija. Najeli bodo trideset tisoč ljudi za delo v gozdovih. Odpotovali bodo takoj."

To je bilo leta 1947, nekaj dni pred Božičem. Odkar sva bila z ženo izpuščena iz ječe, sva živela v Nemčiji. In iz Nemčije nisva mogla. V tem smislu sva bila kakor sto in sto tisoč ljudi vseh narodnosti — ljudi, ki so bežali pred zasledovanjem, ki so pobegnili iz ječ, bila sva kakor begunci izpod tisoč jarmov.

Nemčija je srce Evrope. Odkoder že naj so begunci prišli, so se ustavljali v Nemčiji. Bilo je, ko da bi zašli v kotel, ki iz njega ni izhoda. Za begunce so gradili taborišča. In — kakor sem dejal — beguncev je bilo na stotisoče. V taborišščih in zunaj. Za nameček so neprestano prihajali novi. Sto in sto tisoč. vsi pomešani skupaj — ljudje vseh ras, jezikov in poklicev. Generali, vojaki, duhovniki, univerzitetni profesorji, ženske in otroci, kmetje. Nagnetli so se ko v kotel. In ven iz tega kotla ni bilo poti, dokler človek ni bil potrjen od "komisije." '

"Jemlje kanadska komisija tudi Romune?" 'sem vprašal.

Srb je zganil z rameni.

V Nemčiji je bilo pred tem že več drugih komisij, a nobena ni jemala Romunov. Komisije so bile iz bogatih, debelih trgovcev, ki so nosili zlate ure in ki so imeli drage avtomobile, tako dolge, kakor so oceanski parniki. Prihajali so v Nemčijo in kupovali ljudi za delo. V Nemčiji jih je bilo polno in poceni.

Trgovci so prihajali, pregledovali mase beguncev, ki so se zbirale v zborih — natanko kakor mešetarji ogledujejo konje na dražbi — in izbirali tiste, kateri so jim bili všeč. Ukrcavali so jih na ladje in ih odvažali na delo v svoje dežele. Seveda, preden so jih naložili, so jim dali podpisati delovno pogodbo za tri, pet ali deset let. Potem so trgovci spravili podpisane pogodbe v zlato okovane aktovke in splezali v svoje avtomobile. Nato so najemnike naložili na ladjo — na vsako kolikor mogoče več, da prevoz ne bo drag — in jih odpeljali čez ocean.

V slehernem nemškem mestu ste lahko videli trgovce, ki so iskali moške. Odpirali so urade in objavljali vesti. Ljudje so prihajali in čakali v dolgih vrstah. Po desettisoče jih je prihajalo. Kajpada trgovci od komisij niso kupili kogarsibodi. Imeli so priliko in izbirali so najboljše, kar je bilo. Najrajši so jemali ljudi boljše, navadno nordijske rase. Trdili so, da imajo nordijci boljšo kri, da so večji in da imajo močnejše mišice. Nordijci da laže prenašajo lakoto in se pri delu nikoli ne upirajo. Tudi da se tako brž ne starajo.

Več mojih prijateljev je v pravem pomenu pokleknilo in prosilo komisijo avstralskih trgovcev, naj jih vzemo v Avstralijo. Toda avstralski trgovci so odbili. Dejali so, da zaradi rasnih vzrokov ne jemljejo Romunov, Židov in Madžarov. Vidite, Avstralija se je namenila ustvariti v nekaj letih prebivalstvo boljše kakovosti. Zato so dovoljevali le mešanice čistih krvi, ki so bile znanstveno spoznane za dobre.

V teh letih sem neizmerno mnogo trpel, ker nisem bil boljše rase. Kajti te trgovske komisije so bile edina pot iz Nemčije, kar se pravi: edina pot iz lakote. Ko je eden teh trgovcev z ljudmi slišal, da sem Romun, je s prstom pomignil uradniku, naj me odslovi. Poizkusil sem pri vseh komisijah. Ko so me znova zavrnili, se me je polotil brezup in hotel sem umreti ali pa se celo ubiti. Iz kotla ni bilo moči, kajti trgovci me niso marali.

—Mislim, da sprejemajo Kanadčani tudi Romune, — je dejal Srb. — Saj jemljejo še Nemce; če so tehniki. —

Sprva sem mislil, da me Srb zgolj navdušuje s praznim upanjem. Izkazalo se je pa, da je imel mož prav. Kanadčani so v resnici jemali Romune. Celo Jude. In Slovane. Lahko si mislite, kako zelo sem odtlej dalje cenil Kanado. Za naju, zame in za ženo Kanada ni bila samo neka dežela. Bila je več ko domovina.

—Pet let bom sekal v gozdovih, — sem dejal. — Ti boš kuhala. Imela bova dovolj jesti in srečna bova. Čez pet let bova imela že nekaj denarja. Lahko bova začela z novim življenjem. Res je, da bo trajala pogodba pet let, toda kaj je pet let v človekovem življenju? Posebej še, če ni lakote. —

Žena je bila srečna. Že se me je umišljala kot gozdarja v Kanadi in že si je predstavljala, kako bo kuhala, kako mnogo masti in špagetov in mesenih cmokov bo. Šla je z menoj do urada kanadske komisije. Tam je počakala zunaj. Urad je bil v nekakšni palači. Pred vratmi so stali ameriški avtomobili in skozi njih okna, ki so se zdela malone izložbena, so se videli ko postelje prostorni usnjeni sedeži.

—Da, mi sprejemamo Romune, toda ne intelektualcev, — mi je dejala tajnica kanadske komisije. V rokah je držala revijo, odprto na strani, kjer je stal naslov: The Story of Life.

—Intelektualec sem bil, — sem rekel, — pa nisem več. Rad bi bil ročni delavec. —

— Mi ne jemljemo intelektualcev, — je ponovila ob kratkem. Potem je odšla.

Vrnil sem se na cesto. Le še nekaj dni je bilo do Božiča. Začenjalo je snežiti. Žena mi je prišla nasproti. Vsedla sva se na rob cestnega hodnika. Glavo sem zakopal v dlani in počutil sem se vrtoglavega.

—Zakaj te nočejo? — je vprašala žena.

—Intelektualcev ne jemljejo.

—Ne bi jim smel povedati, da si, — me je grajala.

Tako sem poizkusil naslednjo pot, a nisem imel uspeha. Trgovci, ki so po Nemčiji kupovali ljudi, se niso dali goljufati. Vedeli so za vrednost svojega denarja. Bili so pretkani ocenjevalci človeških mišic. Intelektulaca so pogruntali na miljo daleč.

—Če ne uspeva zdaj s Kanado, — je dejala žena, sva izgubila zadnjo priliko. Kdo ve, če bo še katera komisija jemala Romune? Ti bi se ne smel vdati tako brž! Prepričati bi jih moral. Vztrajati bi moral. Prehitro se daš oplašiti. —

Solze so se mi ulile po licih. Mimo naju so vozili elegantni avtomobili s častniki in jeepi z vojaki in policisti. Z rokami sem se oprl, da bom skočil pod naslednji avto, ki bo pripeljal mimo. Bil sem preslaboten, da bi se vrnil domov in skočil skozi okno, kakor sem nameraval. Tu, pod avtomobil bi bilo mnogo preprosteje.

—Pojdi, poizkusiva še enkrat, — je dejala žena. — S teboj grem. —

—Pretruden sem danes, — sem dejal. — Jutri grem. —

Tako sva naslednji dan spet poizkusila.

—Zakaj me nočete, — sem vprašal šefa komisije, ki je bil debel trgovec s trbeuhom kopivski sodček in s cigaro v ustih. — Kaj je narobe s tem, če je človek intelektualec? Mislite, da ne bom delal? —

—Ne, ne, to je druga stvar, — je odgovoril s poudarkom.

—Delal bom za polovico plače, — sem rekel. — Tukaj ne morem več stradati. —

—Nemogoče. —

—Obljubljam vam: nihče ne bo vedel, da sem intelektualec. Tudi časopisov ne bom čital. —

—Odgovor je "ne." —

— Povejte mi, prosim, čemu me tako hladno odklanjate samo zato, ker sem intelektualec? Kaj, pa je tako strašnega, če je človek intelektualec? —

—Vi nimate mišic! — je odgovoril kanadski trgovec. — Mišic nimate! —

In me ni hotel kupiti. Kanada me ni marala kupiti.

Po vsem tem sem začel pisati Petindvajseto uro.

———o———

— Slavni iznajditelj Benjamin Franklin in prejel nebenega denarja za svoje iznajdbe. On je zavzemal stališče, da take iznajdbe morajo biti v korist ljudstva in zato svojih iznajdb ni nikdar patentiral.

Romanje kanadskih Slovencev v Midland

Društvo Najsvetejšega Imena Jezusovega v Torontu bo organiziralo za 27. avgusta 1950 romanje v Midland, z avtobusi. Radi tega sporočamo in vabimo vse Slovence v Torontu in izven Toronta, da se romanja udeleže v čimvečjem številu. Romanja samega se bo udeležil tudi naš škof prevzvišeni dr. Gregorij Rožman.

Spored romanja bo sledeč:

Odhod ob 7:30 uri zjutraj 27. avg. 1950. Ob 11:30 dopoldne sv. maša in pridiga. (Sv. mašo in pridigo bo imel sam prevzvišeni.) Po sv. maši bo kosilo in nato oddih. Popoldne ob 2:45 sv. Križev pot na prostem, nato vsi v cerkev, kjer bo še kratek nagovor in obnovitev posvetitve Brezmadežnemu srcu Marijinemu.

Odhod nazaj v Toronto bi bil po želji romarjev samih.

Kdor se misli udeležiti romanja, naj se pravočasno prijavi. Prijave sprejemata Muhič Janez, Gramby St. 92, in Erčulj Hinko, Beatrice St. 1, Toronto. Prijavite se najkasneje do 20. avg. Prosimo, ne odlašajte do zadnjega s prijavo. Prijavite se čimpreje, da bomo vedeli, koliko se mora naročiti avtobusov.

ODBOR.

POMAGAJTE SVOJIM V DOMOVINI!
DANES, KO NAJBOLJ POTREBUJEJO!
SVOJI K SVOJIM!

Vsaka pošiljka je zavarovana proti delni ali celotni izgubi

• IZ NAŠE PODRUŽNICE V TRSTU POŠILJAMO VSAKOVRSTNO BLAGO V DOMOVINO. KUPILI SMO VELIKO KOLIČINO RAZNE ROBE, ZATO MOREMO DATI NAJCENEJE. V cenah za pakete je vračunan prevoz do zadnje postaje prejemnika.

Naročila pošiljamo brzojavno ali po zračni pošti v Trst.
PAKETI dospejo v roke prejemnika v domovini
v teku 15 ali najdlje 25 dneh

MOKA (100 funtov čista)
POŠILJAMO NAJBOLJ POZNANO PILLSBURY XXXX MOKO:
Do Reke ..... $ 7.45
Do najbližje postaje prejemnika 10.45

Paket št. 1—$34.95
40 ft. najbaljšega riža
10 ft. kave (brazilske)
10 ft. svinjske (čiste) masti
30 ft. sladkorja (kristalnega)
10 ft. najfinejše moke

Paket št. 2—$28.75
25 ft. najboljšega riža
20 ft. sladkorja (kristalnega)
10 ft. zelene kave (brazilske)
10 ft. špageti najbolje vrste
5 ft. svinjske masti
1 ft. bibera (popra) v zrnju
2 ft. čokolade in kakao (sladko)

Paket št. 3—$14.75
10 ft. svinjske masti
10 ft. špageti (manestre)
5 ft. sirove kave, najboljše
10 ft. sladkorja (kristalnega)
5 ft. mila

Paket št. 4—$13.25
10 ft. najfinejše moke
10 ft. najfinejšega riža
10 ft. mila
10 ft. špageti (manestre)

Paket št. 5—$13.75
5 ft. sirove kave
5 ft. mila
15 ft. najboljšega riža
15 ft. najfinejše moke

Paket št. 6—$9.95
8 ft. najfinejše moke
4 ft. najboljšega riža
4 ft. mila
4 ft. sirove kave

Paket št. 7—$10.75
20 ft. najboljšega riža
20 ft. najboljše moke

Paket št. 8—$13.95
20 ft. masti
20 ft. špageti (manestre)

Paket št. 9—$14.75
20 ft. sladkorja kristalnega
10 ft. sirove kave
10 ft. najboljše moke

Paket št. 10—$13.75
20 ft. najboljšega riža
10 ft. masti
10 ft. mila

Paket št. 11—$19.95
4 ft. masti
4 ft. sirove kave
4 ft. sladkorja, kristalnega
4 ft. najfinejše moke
4 ft. mila
6 ft. špageti (manestre)
6 ft. najboljšega riža
4 ft. mlečnega praška
1 ft. čaja (ceilonskega)
½ ft. bibera (popra)
2 ft. kakao in čokolade

Paket št. 12—$14.25
10 ft. sladkorja
1 ft. bibera (popra) v zrnu
4 ft. masti
3 ft. sirove kave
1 ft. čaja (ceilonskega)
1 ft. kakao

Paket št. 13—$14.95
10 ft. sirove kave
10 ft. sladkorja
10 ft. riža
10 ft. špageti

Paket št. 14—$13.95
6 ft. špageti
2 ft. kave
6 ft. riža
½ ft. čaja
2 ft. masti
3 ft. mila
6 špul sukanca
22 jard. lastike
2 paketa šivank
3 glavniki
2 krtače za zobe
20 klin za britje

Specielni paketi
100 ft. špageti $21.75
100 ft. riža $20.95
100 ft. sladkorja $20.95
40 ft. sladkorja ..... $ 9.95
40 ft. riža ..... $ 9.95
40 ft. špageti $10.75
40 ft. kave $29.95
20 ft. kave $17.95
20 ft. kakao $17.45
37 ft. masti $13.75
20 ft. "Cod" ribe $15.75
4 litre olivnega olja ..... $ 7.95
9 liter olivnega olja $14.95
4 litre "Mazola" olja ..... $ 5.25
9 liter "Mazola" olja $10.00

STREPTOMYCIN "MERK" zrač. pošta 75c po gramu
Za razna druga zdravila se obrnite na nas.

Ako hočete poslati pakete z drugačne vsebino, pišite nam in mi vas bomo zadovoljili.
Važno za KANADO: Naročila sprejemamo tudi v kanadskih dolarjih z 11% poviškom.
Vsa naročila kakor Money Order ali čeke pošljite na:

AMERICAN EXPORT GIFT COMPANY
31-50 — 42nd Street Telefon: ASTORIA 4-2571 Astoria, New York
LAHKO NAROČITE TUDI OSEBNO BLAGO V NAŠEM URADU. KI JE ODPRT VSAK DELOVNIK VKLJUČNO V SOBOTO DO 7:30 ZVEČER

Make This Your Buy Word For VITAMINS
ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules are—
1—POTENT—each capsule contains the daily basic needs of the five vitamins whose requirements have been established as essential to human nutrition.
2—CONVENIENT—take just one capsule today and you can forget about vitamin supplements until tomorrow.
3—ECONOMICAL—a single capsule each day is all you take and all you pay for.
4—GUARANTEE—take one One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule each day for sixty days. Your money back if you are not satisfied.
MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

DELO DOBIJO

Cold Header Operators and Learners

Plača od ure in bonus, deležni so tudi koristi od dobrodelnega sklada.

Triplex Screw Co.
5319 Grant Ave.
(165)

Za hišna dela

Ženska za splošna hišna dela, dobi delo; nova hiša v Shaker Heights; bi imela stanovanje s kopalnico. Priliko imajo tudi novonaseljenke. Za pojasnila pokličite WY 1-5085.
(167)

Delo v restavraciji

Mills Restaurant sprejme žensko srednje starosti za delo v pecivnem (pastry) departmentu. Stalna plača, hrana in uniforma. Zglasite se osebno; mora znati čitaati angleške recepte.

Mills Restaurant
315 Euclid Ave.
(164)

Za hišna dela

Ženska srednje starosti dobi delo za splošna hišna dela in pranje. Bi imela stanovanje in mora imeti priporočila. Pokličite YE 2-0328. (164)

Pozor novonaseljenci
Izučeni ali neizučeni

Mi vas bomo izučili za livarsko delo v sledečih livarskih delih:

MOLDING
INSPECTORS
HAND STRAIGHTENING
SHAKEOUTS
BREAKOFF
PATTERNMAKERS

Garantirana plača od ure in plača od kosa. — Plačani prazniki in počitnice. — Stalno delo 5 dni na teden.

Lake City Malleable
5000 LAKESIDE AVE.
2 bloka severno od St. Clair
(165)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Hiša za 1 družino na 987 E. 76 St., južno od St. Clair Ave.; garaža, zimska okna in zunanji zastori, klet, furnez na vroč zrak (premog). Prodaja lastnik. —(165)

Trgovski prostor in 4 sobe v najem

Trgovski prostor, v katerem je bila dosedaj popravljalnica radio in televizijskih aparatov in poleg stanovanje (4 sobe) se odda v najem. Prostor je primeren tudi za grocerijo ali delikatesno trgovino. Zanesljivim ljudem se da tudi najemninska pogodba za več let. Za pojasnila vprašajte na 6424 Spilker Ave. ali pokličite ENdicott 1-3093. —(165)

Fina vina!

Naznanjam, da imam v zalogi fina jugoslovanska vina in sicer štajerska od:

Maribora,
Haloz,
Ljutomera,
Radgone

Vino je v steklenicah in pri nas ga lahko dobite kolikor hočete.

MARINKO'S
416 E. 156. St.
(Aug. 22, 25)

FRAN DETELA:

ZBRANI SPISI

Malo življenje

"No, le tiho bodi, Neža, saj take sile ni bilo!" pravi zopet gospodar. "Ampak Jurij se premalo briga za to pa za to. Veš, Jurij, Anica ni slabo dekle in poštenih staršev hči. Če utegneš, pojdiva malo doli pogledat. Jaz moram tudi iti enkrat v vas."

"Medve ostaneva pa sami; kajne?" se oglasi Rozalka, ki so jo bile poslednje besede posebno ujezile.

"O, le počajkajta! Ne bo dolgo, bo pa Štefan tu!"

"Zmeraj ta Štefan!" godrnja Rozalka, a kmalu se začuje glasno žvižganje, ki je naznanjalo prihod vsakdanjega obiskovalca.

Jurij pa je šel z Matijem doli k Šimonovim in med potom je govoril gospodar o tem in onem in kako misli Šimon Anico omožiti na dom in da ima Jurij lepo priliko priženiti se, če se malo potrudi; dobro hišo bi dobilin pošteno, pridno ženo; samo Štefan se mora prej kam spraviti. "Na Rozalko misli fant; pa ni nič kaj zdrav. Bojim se, da ga bo enkrat zvilo. Jetika rada pobira mlade ljudi. Počakajmo še malo!"

Tako sta prišla k Šimonovim in bila veselo sprejeta od vse družine.

"Ali si vendar prišel po piruhe?" je rekla Anica Juriju in tako zvesto ga je pogledala, da mu je seglo do srca. "Vem, da ti je Rozalka lepših dala; pa vzemi, kar imam!"

In podarila mu je svilen robec za okoli vratu, da on še nikdar ni videl tako lepega. Branil se je nekoliko časa, da je to preveč, da je predrago zanj, a moral je vzeti in tako prijetno sta se pogovarjala, da mu je bilo, kakor bi sanjal.

Za mizo je sedel Pečar med Šimonom in njegovo ženo, in imeli so važen pogovor o poljedelstvu in ovčarstvu, o gospodarstvu in svojih otrocih in pomenkovali so se tudi, kdaj bi se napravila ženitev, zakaj to je bilo dognano, da vzame Štefan Rozalko.

"Stara sta že dosti," je dejal Šimon, "ali ne res? Pametna tudi, kaj? Matija, čas je za naju, da počijeva in mlajšim rokam izročiva delo."

"Dobra sta oba in pridna," je pritrjevala mati. "Nič hudega ne bo starim; boš videl, Matija?"

"Ali je pa fant zdrav?" vprašuje Matija. "Tako bled se mi vidi. Jaz se bojim, da ne bi kake jetike dobil."

"Oh, Štefan pa jetika!" vzklikne mati. "Le nikar se ne boj. Jaz poznam svojega otroka: od nekdaj je bil že bolj bled in medel, pa zaradi tega ni slaboten. Trden fant je. Prav rdečih ljudi se prej prime bolezen kakor pa bledih. Tega se ni treba bati."

"No, Bog nam daj zdravje vsem vkup," pravi Matija, "pa srečo našim otrokom!"

"Tako je prav govorjeno!" potrdi Šimonovka. "Zakaj pa se trudimo po svetu, če ne za svoje otroke? Štefan in Rozalka se pa vendar tako lepo podajata vkup, kakor bi bila ustvarjena drug za drugega. Fant jo ima tako rad, kakor ne vem kaj!"

"No, in ona njega tudi," pravi Šimon.

"Ne vem prav, kako dekle misli," pravi Pečar.

"Ha, ha, ti je ne poznaš; jaz pa vem, kako je," se smeje mati Šimonovka. "Le vprašaj jo na kratko, pa boš zvedel."

Tako se je govorilo pri mizi; Anica pa je vodila Jurija okrog hiše in po vrtu in mu razkazovala to in ono. "Oh, pri vas je seveda lepše," je dejala. "Lepši je kraj in boljša zemlja; pa tudi tukaj nismo v puščavi. Iz vrta gledajo skale, pa drevje vendar lepo raste in nam da dosti sadja in poleti prijetno senso. Naš studenec je boljši, ker nima tako mehke vode kakor vaš. Burje ne užijemo toliko na tem kraju kakor gori in okrog hiše ni tistih nevarnih pečin. Zjutraj imamo malo megle, pa se hitro razkadi in pozimi nas varuje hudega mraza. Če je polje s kamenjem posuto in se teže obdeluje, leži pa bliže hiše. Kako lep gozd imamo, to si tudi že videl. In kako prijetna bo lopica, kadar se zaraste! Potlej jo moraš priti gledat; in Rozalka tudi. Kako da je ni nič doli danes?"

"Glava jo nekoliko boli," pove Jurij.

"Revica! Jo moram pa jaz obiskati." Hitro je tekel čas Juriju in naprej in naprej bi bil še poslušal Anico, da ga ni poklical Matija, ki se je bil poslovil.

"Rozalko glava boli," je dejala Anica; "jaz grem z vama, da jo malo pozdravim!"

"O, saj ni nič sile," brani Matija. "Zdaj je že gotovo dobra."

"Anica, kar pojdi!" pravi mati in vsi trije se napote.

Doma pa ja bila Rozalka zelo slabe volje; na nobeno vprašanje ni dajala rada odgovora in ubogi Štefan je bil ob ves pogum. Otožno jo je gledal; karkoli je rekel, nič ji ni bilo prav. Ko je pa prišla Anica, jo je začela glava še bolj boleti. Težko ji je delo vsako govorjenje in tako hudo si je želela miru da sta Anica in Štefan kmalu odrinila. Žalostna je bila Anica, ko je videla, kako malo je ustregla prijateljici s svojim obiskanjem, a tolažila se je z mislijo, da bo jutri drugače. Toda bilo je ravno tako in več dni zaporedoma se je držala rdečelična Rozalka tako čemerno in kislo kakor gorenjsko grozdje. Z Jurijem ni govorila nič in z drugimi tudi ne dosti.

"Sam Bog ve, kaj je deklini!" je dejala mati.

"Nič ji ni," je rekel oče. "S Štefanom sta se nemara razprla kakor vsak teden dvakrat in zdaj kuha jezo."

HOT WATER COSTS LESS WITH AN AUTOMATIC bryant Blue Seal GAS WATER HEATER

AUTOMATIC!
FASTER HEATING!
INSULATED!

Have all the healthful hot water you want for all your needs . . . *faster* and *cheaper* with this Bryant Blue Seal Gas Water Heater. Easy temperature selection! 10-YEAR PROTECTION PLAN!

SEE IT NOW AT

A. J. Budnick & Co.
PLUMBING & HEATING
6631 ST. CLAIR AVE.
Residence: PO 1-0641
Bus. Tel.: UT 1-4492

ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo.
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

Mi pripravimo
ZDRAVILA
za Evropo
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio

Thomas Flower Shop
CVETLICE za vse prilike
Šopke in cvetlice lahko brzojavimo na vse kraje
Andy, Albin in Fred Thomas (Tomc), lastniki
15800 Waterloo Rd. - IV 1-3200

MARY A. SVETEK POGREBNI ZAVOD
LICENZIRANA POGREBNICA
478 E. 152 St. KE 1-3177
KRASNI, SPOŠTLJIVI POGREBI PO ZMERNIH CENAH
Ambulančna postrežba noč in dan
NOTARY PUBLIC

V blag spomin

DESETE OBLETNICE SMRTI DRAGEGA SOPROGA IN OČETA

Edward Mozek

ki je zaspal večno spanje dne 22. avgusta 1940

Deset let že mirno počivaš,
solnce toplo obseva Tvoj grob,
duša naj Tvoja pa srečo uživa,
gori v nebesih pri ljubem Bogu.

Žalujoči ostali:
ANGELA MOZEK KAVCHNIK, soproga;
ELEANOR RASPER, hči.
Willard, Wisconsin, 22. avgusta 1950.

1916 — 1950

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul dragi soprog, ljubljeni sin in brat

Albin A. Sternen

ki je bil ubit v avtomobilski nezgodi dne 22. julija 1950.

Dragi pokojnik je bil rojen dne 21. aprila 1916 v Clevelandu.

Pogreb pokojnika se je vršil dne 26. julija iz pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida.

Pogrebno sveto mašo zadušnico je daroval č. g. Rev. Francis M. Baraga, po sv. maši pa je bilo truplo prepeljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno k zemeljskemu počitku.

Na tem mestu se prav iskreno zahvalimo č. g. Rev. Francis M. Baragi za opravljeno pogrebno sv. mašo in druge pogrebne molitve. Za vse to naš iskreni Bog plačaj stotero.

Dalje se prav iskreno zahvalimo vsem, ki so poklonili toliko lepih vencev ob krsti pokojnika ter ga tako ozaljšali, ko je počival na mrtvaškem odru.

Dalje se enako zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj duše pokojnega.

Naša zahvala vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile ter tako mnogim omogočili, da so se udeležili pogreba.

Dalje se zahvalimo vsem, ki so prišli pokojnika kropit, ko je počival na mrtvaškem odru, enako vsem onim, ki so se udeležili pogreba, zlasti pogrebne sv. maše ter pokojnika potem spremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena zahvala pogrebnemu zavodu Frank Zakrajšek in Sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba. Končno zahvala vsem, ki so nam kaj pomagali in pa drugače kaj dobrega storili v tej za nas tako žalostni uri.

A Ti, naš dragi Albin, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda, duši Tvoji blagi pa večni mir, ki Ti ga iz vsega srca želimo. Enkrat pa na veselo snidenje nad zvezdami.

Žalujoči ostali:
DOROTHY STERNEN, soproga
ALBIN, JR., sin — CARLA, hči
ROBERT in FRANCES STERNEN, starši
EDWARD, brat
FRANCES, GLADYS, MARGARET, HELEN, in JOSEPHINE, sestre
Cleveland, Ohio, 22. avgusta 1950.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 56. leto

Članstvo 42,000
Premoženje nad $7,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 126.94%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošteni in nadsolventni podporni organizaciji,

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI,

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemogloti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od $250.00 do $5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

Made the way you'd make it FOR YOUR DREAM KITCHEN!

your new 1950 Magic Chef GAS RANGE

SO much fun to cook on—
SO easy to use and clean—
SO very beautiful!

Put it in your kitchen now for only
$244.50
As little as $10 down
Balance easy payments

Veliko popusta dobite za vašo staro peč pri nakupu nove.
Lahka mesečna odplačila!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.
JOHN SUSNIK

MORE WOMEN COOK ON Magic Chef THAN ON ANY OTHER RANGE
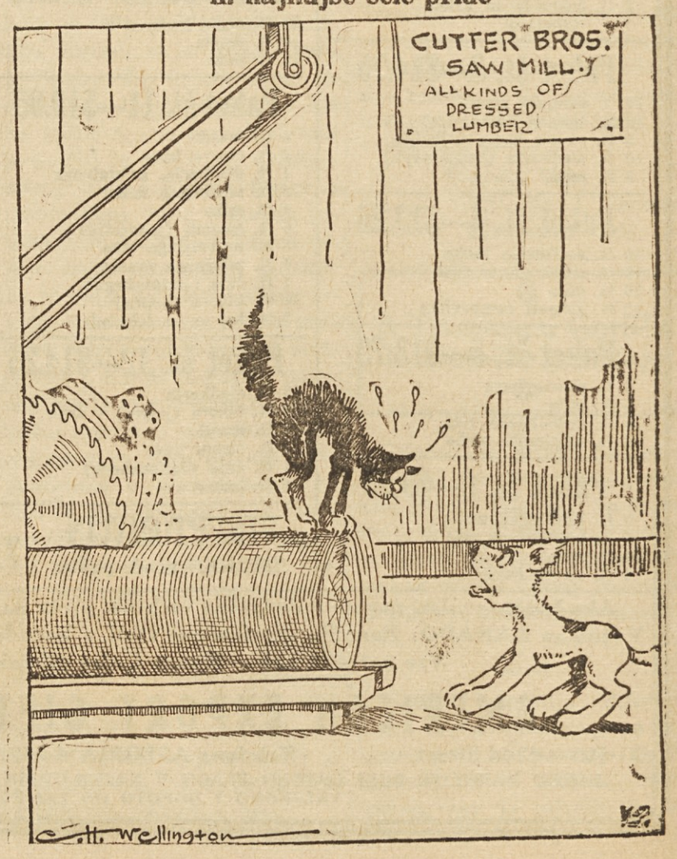
—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride